

PATIËNTEN
INFORMATIE

Nazorg bij hartkatheterisatie

**MAASSTAD
ZIEKENHUIS**

een santeon ziekenhuis

Inhoud

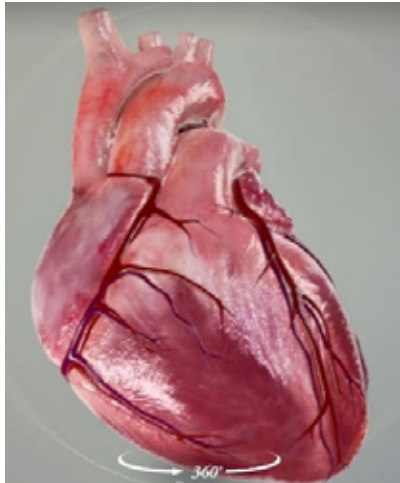
Onderzoeken	3
Hartkatheterisatie (CAG, coronaire angiografie).....	3
Drukmeting van de vernauwing (FFR-meting)	3
Dotterbehandeling (PCI, Percutane Coronaire Interventie).....	4
Leefregels na hartkatheterisatie/drukmeting/dotterbehandeling	4
Angio-seal na liesprocedure.....	5
Leefregels angio-seal	5
Normale klachten na het onderzoek.....	5
Complicaties die thuis kunnen optreden	6
Leefregels na een hartinfarct	6
Polikliniekafspraken	7
Hartrevalidatie.....	8
Doel van de hartrevalidatie	9
Vergoeding.....	9
Medicatie.....	9
Huisarts.....	12
Contactgegevens	12
Maasstad Ziekenhuis	12
Hartrevalidatie.....	12
Ikazia Ziekenhuis	12
Overige links naar websites die van toepassing kunnen zijn:.....	12

U bent opgenomen geweest in het Maasstad Ziekenhuis met pijnklachten op de borst. Daarbij zijn afwijkingen op het hartfilmpje (ECG) en/of in de bloedsuitslagen gezien waarvoor u een hartkatheterisatie (CAG), een drukmeting in de kransslagader (FFR-meting) en/of een dotterbehandeling (PCI) hebt ondergaan. Met deze folder geven wij u informatie over wat er gebeurd is en hoe het gaat na uw ontslag.

Onderzoeken

Hartkatheterisatie (CAG, coronaire angiografie)

Hartkatheterisatie is een ingreep waarbij de arts de bloedvaten van het hart in beeld brengt. Tijdens een hartkatheterisatie worden het hart en de kransslagaders van binnen onderzocht. Kransslagaders zijn de bloedvaten die zorgen voor de toevoer van zuurstof naar het hart. Tijdens deze ingreep kan de arts zien of er afwijkingen zijn in de kransslagaders en of er vervolgonderzoek nodig is (bijvoorbeeld een drukmeting of een dotterbehandeling).

© Medify, Maasstad Ziekenhuis

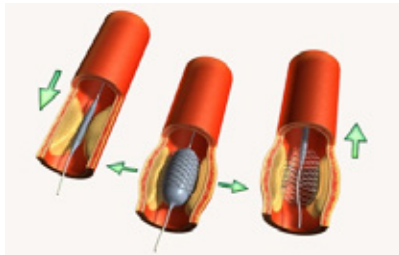
Drukmeting van de vernauwing (FFR-meting)

Met een FFR-meting onderzoekt de cardioloog bij een vernauwing hoe erg het bloedvat is vernauwd. Hij meet hoe hoog de bloeddruk in de kransslagader is vóór en ná de vaatvernauwing.

Met deze meting bepaalt de cardioloog welke behandeling van de vaatvernauwing voor u het meest geschikt is. Mogelijke behandelingen zijn: dotteren, opereren of een behandeling met medicijnen.

Dotterbehandeling (PCI, Percutane Coronaire Interventie)

Een dotterbehandeling is bedoeld om een vernauwd (door slagaderverkalking) bloedvat rond uw hart (kransslagader) weer open te maken. De kransslagaders zorgen ervoor dat uw hart genoeg zuurstof krijgt. Bij een vernauwing lukt dat niet goed meer. Met dotteren wordt de vernauwing in de kransslagader opgerekt met een soort ballonnetje. Daardoor kan er weer genoeg bloed doorheen stromen. Meestal wordt er ook een stent geplaatst.

© Hartstichting

Leefregels na hartkatheterisatie/drukmeting/dotterbehandeling

Bent u via de pols geholpen dan mag u:

- Op de dag van het onderzoek niet zelf autorijden.
- De 1e dag, door de wond, niet in bad, u mag wel douchen.
- De eerste 3 dagen niet tillen met de arm waardoor het onderzoek heeft plaats gevonden.
- 3 dagen niet fietsen (druk op de pols).
- Geen zwaar (huishoudelijk) werk doen.
- 3 dagen niet sporten.

Bent u via de lies geholpen, dan is het de eerste 3 dagen belangrijk om:

- Rust te houden (niet sporten).
- Geen lange wandeling te maken.
- 3 dagen niet auto te rijden.

- 3 dagen niet te fietsen.
- 3 dagen niet te tillen.
- Niet in bad tot de huid genezen is ongeveer 3 tot 4 dagen.
- 1 week niet te vliegen.

Angio-seal na liesprocedure

Angio-Seal is een systeem dat het bloedvat na het aanprikken afsluit met een plugje. Aan de binnenkant van het bloedvat plaatsen we dan een soort ankertje. Aan de buitenkant van het bloedvat komt een soort sponsje. Deze combinatie zorgt ervoor dat het bloedvat afgesloten wordt.

Leefregels angio-seal

- Na de behandeling heeft u een informatiekaartje ontvangen. Deze moet u 3 maanden bij u dragen, bijvoorbeeld in uw portemonnee of ID-kaart-pashouder.
- U mag 3 maanden na inbrengen van de Angio-seal niet opnieuw op dezelfde plek geprikt worden.
- Na 3 dagen na het onderzoek mag u weer douchen of een bad nemen.

Normale klachten na het onderzoek

- De eerste dag kunt u een brandend gevoel op de borst, een bloeditstorting en/of een minimale zwelling in de lies/pols hebben.
- U kunt een allergische reactie hebben door de toediening van contrastvloeistof. Dit kan direct, maar ook enkele uren na het toedienen optreden.
- Milde reacties die kunnen optreden zijn, roodheid van de huid, jeuk en niesën. Behandeling is hierbij meestal niet nodig. Het is wel belangrijk om bij een volgende behandeling aan te geven dat u deze klachten heeft gehad.
- Ernstige klachten als benauwdheid, misselijkheid en braken komen gelukkig zelden voor en treden meestal direct op na de toediening van de contrastvloeistof.

Complicaties die thuis kunnen optreden

Na een dotterbehandeling kunt u pijnklachten op de borst hebben wat een aantal dagen kan aanhouden. Voor deze pijnklachten mag u paracetamol innemen. Nemen de klachten toe dan moet u 112 bellen.

De volgende klachten treden minimaal op, het is goed dat u hier van op de hoogte bent en wat u kunt doen.

- *Nabloeding pols*: Wanneer de pols of onderarm dikker en pijnlijker wordt en de huid staat gespannen, dan heeft u mogelijk een onderhuidse bloeding. Breng druk aan op de plek waar de katheter naar binnen is gegaan (door met een hand/theedoek er op te drukken). Bel met de polikliniek Cardiologie of de huisartsenpost.
- *Nabloeding lies*: Bij een pijnlijke blauwe plek (hematoom) in de lies met zwelling in de bovenbeen en lies, heeft u mogelijk een onderhuidse bloeding. Breng druk aan op de plek waar de katheter naar binnen is gegaan (door met een hand/theedoek er op te drukken). Bel met de polikliniek Cardiologie of de huisartsenpost

Ervaart u binnen 7 dagen na de operatie pijnklachten op de borst dan kunt u van maandag tot en met vrijdag van 08.00-17.00 uur bellen met de polikliniek Cardiologie via (010) 291 22 50. Buiten deze tijden kunt u contact opnemen met de Eerste Hart Hulp via (010) 291 34 98.

Leefregels na een hartinfarct

- Werken mag weer na de hartrevalidatie en in overleg met uw Arbo arts.
- U mag 4 weken niet autorijden (verzekering technisch).
- U mag 4 weken niet vliegen (verzekering technisch).
- Bij sporten mag u geen piekinspanning leveren. En vermijd acties waarbij u gaat zweten en die veel energie van u vragen. Bij voorkeur eerst starten met hartrevalidatie (start 2 tot 4 weken na een hartinfarct).

Polikliniekafspraken***Maasstad Ziekenhuis***

Wanneer u voor een afspraak naar de polikliniek Cardiologie in het Maasstad Ziekenhuis moet komen ontvangt u een brief (digitaal of post).

Heeft u binnen 1 week na de ziekenhuisopname geen brief ontvangen?
Neem dan contact op met de polikliniek (010) 291 47 08.

Ander ziekenhuis

Heeft u een polikliniek afspraak in een ander ziekenhuis en binnen 1 week geen brief (digitaal of post) ontvangen, bel dan zelf naar de polikliniek van uw ziekenhuis:

IJsselland Ziekenhuis	Polikliniek Cardiologie	(010) 258 59 05
Cardiologisch Centrum Hoogvliet	Afspraken	(010) 231 33 20
Ikazia Ziekenhuis	Polikliniek Cardiologie	(010) 297 52 10
Van Wheel Bethesda	Afsprakenbureau	(0187) 60 23 55
Franciscus Gasthuis en Vlietland	Polikliniek Cardiologie	(010) 461 61 62
Franciscus Gasthuis en Vlietland	Afsprakenbureau	(010) 893 00 00

Hartrevalidatie

Het vertrouwen in uw lichaam terugkrijgen!

Na een hartinfarct of hartoperatie kunt u zich lichamelijke en geestelijk onzeker voelen. De vragen: "kan mijn hart het allemaal weer aan, wat kan of mag ik allemaal, hoe nu verder?" kunnen in de gedachten opkomen. Dit zijn geen vreemde vragen of gevoelens. Bij de hartrevalidatie wordt hier aandacht aan gegeven en bent u samen met lotgenoten. Na uw ziekenhuisopname verwijst de cardioloog u daarom door naar:

- het Hartrevalidatiecentrum Rijnmond Zuid;
- uw eigen ziekenhuis wanneer deze een revalidatieprogramma heeft; of
- een revalidatieplek bij een erkende fysiotherapeut bij u in de buurt, dit kan in overleg.

Bij hartrevalidatie werken verschillende specialisten samen om u de beste lichamelijke en psychische zorg te bieden na een hartinfarct, een bypass- of een klepoperatie aan het hart. Denk aan cardiologen, gespecialiseerd verpleegkundigen, fysiotherapeuten, diëtisten en maatschappelijk werkers.

Na een bypass start hartrevalidatie tussen 6-8 weken, bij een hartinfarct (NSTEMI) 2-4 weken na hartkatheterisatie.

Meer informatie leest u in de [folder hartrevalidatie](#) of op de website www.ikazia.nl/specialismen-afdelingen/hartrevalidatiecentrum.

Doel van de hartrevalidatie

Door mee te doen aan het hartrevalidatieprogramma kunt u:

- Lichamelijke conditie opbouwen/verbeteren.
- Grenzen en mogelijkheden onderzoeken. U leert te luisteren naar uw lichaam en u bouwt weer zelfvertrouwen op.
- Een actieve, gezonde leefstijl ontwikkelen.
- Emotioneel weer in balans komen.
- Angst voor inspanning overwinnen.
- Bekend raken met uw ziekte en de risicofactoren.
- Voorlichting krijgen over de medische en mentale zaken die een rol spelen.

Vergoeding

Revalidatie na een acuut hartinfarct, bypass- en klepoperatie wordt vergoed vanuit het basispakket.

Heeft u **geen** hartinfarct gehad maar u wilt toch gebruik maken van de hartrevalidatie? Wij adviseren u om dit dan te bespreken met uw cardioloog of huisarts en te vragen om een verwijzing. Met een verwijzing wordt dit meestal vergoed. Vraag dit altijd na bij uw zorgverzekeraar.

Medicatie

Na de dotterbehandeling heeft u medicijnen nodig. In onderstaand overzicht ziet u medicatie die u voorgeschreven kunt krijgen en waarvoor de medicatie is en en wat de eventuele bijwerkingen zijn.

Let op bij het gebruik van bloedplaatjesremmers heeft u meer kans op langer aanhouden van bloedingen. Wondjes gaan minder snel dicht en wanneer van toepassing bij menstruatie kunt u meer/langer vloeien dan voorheen.

Naam	Werking
<ul style="list-style-type: none"> • Acetylsalicylzuur 	<p>Bloedplaatjesremmer, die het ont voorkomt. Maar ook zorgt dat het gemakkelijk samenklonteren.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Ticagrelor (Brillique) • Clopidogrel (plavix) • Prasugrel (effient) 	<p>Bloedplaatjesremmer, die het ont voorkomt. Maar ook zorgt dat het gemakkelijk samenklonteren. Dit medicijn is heel belangrijk vo</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Atrovastatine • Simvastatine • Pravastatine • Rovastatine 	<p>Verlaagt de cholesterol, zorgt dat slagader minder geïrriteerd raakt. Vertraagt het proces van slagade</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Perindopril (aceremmer) 	<p>Verlaging van de bloeddruk en ve pompkracht van het hart.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Metoprolol (beta-blokker) 	<p>Ontlast het hart, het verlaagt de b Daardoor hoeft de hartspier mind trekken en verbruikt het minder z</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Pantazol • Omeprazol 	<p>Maagbeschermer</p>

	Bijwerkingen
afwezig zijn van bloedstolsels afwezig zijn van bloedstolsels minder	<ul style="list-style-type: none"> - Snel blauwe plekken. - Vertel u tandarts en eventueel andere artsen altijd dat u dit medicijn gebruikt.
afwezig zijn van bloedstolsels afwezig zijn van bloedstolsels minder	<ul style="list-style-type: none"> - Snel blauwe plekken. - Kans op benauwdheidsklachten dat na diepzuchten weggaat (gaat na 4-6 weken vanzelf over). - Vertel u tandarts en eventueel andere artsen altijd dat u dit medicijn gebruikt.
afwezig zijn van uw stent	<ul style="list-style-type: none"> - Vertel u tandarts en eventueel andere artsen altijd dat u dit medicijn gebruikt.
afwezig zijn van de binnenwand van de afwezig zijn van ververkalking	<ul style="list-style-type: none"> - Kans op buikpijn/misselijkheid. - Milde spierpijn en/of spierzwakte.
afwezig zijn van verbetering van de	<ul style="list-style-type: none"> - Kans op duizeligheidsklachten, kriebelhoest. - Wanneer de klachten niet overgaan neem dan contact op met uw cardioloog.
afwezig zijn van bloeddruk en de hartslag. afwezig zijn van der hard samen te afwezig zijn van zuurstof.	<ul style="list-style-type: none"> - Kans op koude handen, duizeligheid, vermoeidheid, erectieproblemen, droge vagina (heeft u een van de bovenstaande klachten bespreek dit dan met uw cardioloog). - Meeste bijwerkingen gaan in een paar weken weer vanzelf over.
	<ul style="list-style-type: none"> - Kans op misselijkheid en/of opgeblazen gevoel. Dit verdwijnt na een paar dagen vanzelf.

Huisarts

Uw huisarts wordt altijd op de hoogte gebracht van uw ziekenhuisopname, welke behandeling plaats heeft gevonden en welke medicatie u mee naar huis heeft gekregen. We proberen dit binnen 24 uur na uw ziekenhuisopname te doen. U kunt bij uw huisarts terecht voor dieetadvies, stoppen met roken en overige vragen.

Contactgegevens

Maasstad Ziekenhuis

Maasstadweg 21, 3079 DZ Rotterdam

T: (010) 291 19 11

I: www.maasstadziekenhuis.nl

Hartrevalidatie

Het Hartrevalidatiecentrum Rijnmond Zuid aan de Jan Ligthartstraat 95 in Rotterdam is een samenwerkingsverband tussen het Ikazia Ziekenhuis en het Maasstad Ziekenhuis.

Ikazia Ziekenhuis

Montessoriweg 1, 3083 AN Rotterdam

T: (010) 290 25 00

E: hartrevalidatie@ikazia.nl

Overige links naar websites die van toepassing kunnen zijn:

- www.hartstichting.nl
- www.harteraad.nl
- www.apotheek.nl
- www.voedingscentrum.nl
- www.thuisarts.nl/stoppen-met-roken
- www.hartstichting.nl/shop/brochure-stoppen-met-roken

De informatie in deze folder is belangrijk voor u. Als u moeite heeft met de Nederlandse taal, zorg dan dat u deze folder samen met iemand leest die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

The information in this brochure is important for you. If you have any difficulties understanding Dutch, please read this brochure together with somebody who can translate or explain the information to you.

Bu broşürdeki bilgi sizin için önemlidir. Hollandaca dilde zorlanıyorsanız, bu broşürü size tercüme edecek ya da açıklayacak biriyle birlikte okuyun.

Informacje zawarte w tym folderze są ważne dla Państwa. Jeśli język niderlandzki sprawia Państwu trudność, postarajcie się przeczytać informacje zawarte w tym folderze z kimś, kto może Państwu je przetłumaczyć lub objaśnić.

المعلومات المتواجدة في هذا المنشور مهمة بالنسبة لكم. إذا كنتم تواجهون صعوبة في اللغة الهولندية،
إحرصوا حينئذ على أن تقرأوا هذا المنشور بحضور شخص ما، الذي يترجم لك المعلومات الواردة فيه
أو بشرحها لكم.

Maasstad Ziekenhuis
Maasstadweg 21
3079 DZ Rotterdam

T: (010) 291 19 11

I: www.maasstadziekenhuis.nl / www.maasnik.nl (kinderwebsite)

I: www.maasstadziekenhuis.nl/mijn (patiëntenportaal)

